

Малък креслив орел *Aquila pomarina*

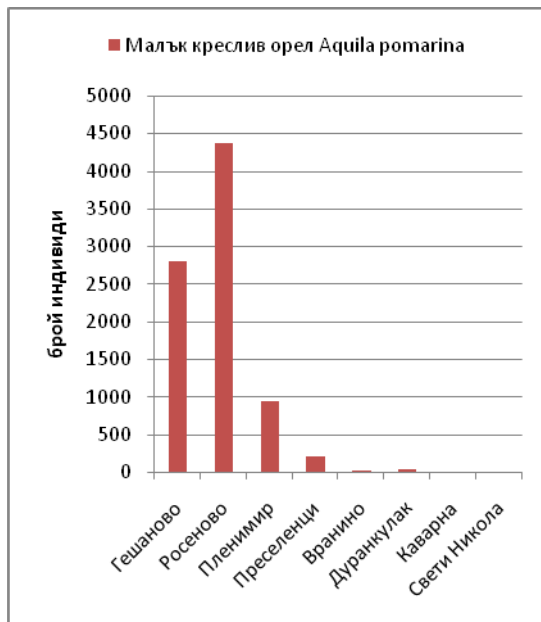
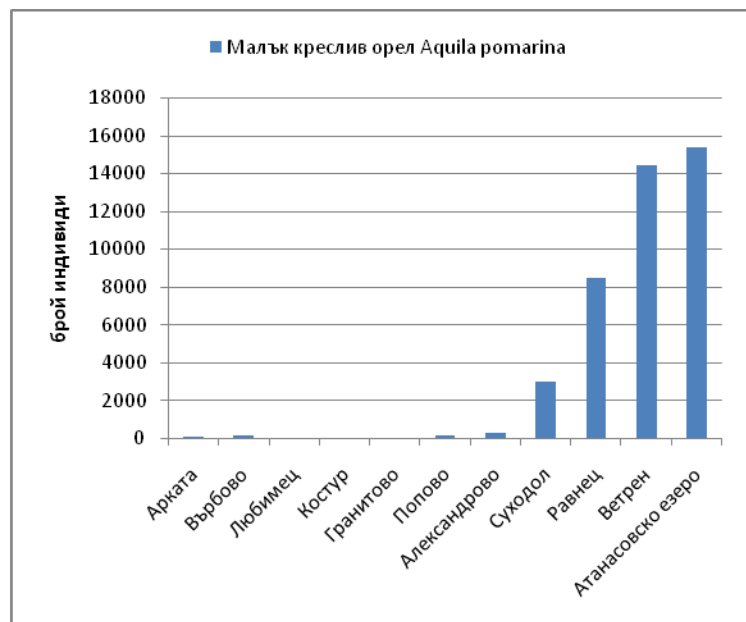
Описание на вида

Един от най-многочислените реещи се грабливи видове, регистрирани по време на есенна миграция. Пиковите дни са около 22-26 септември през есента и 12-15 април през пролетта. На места ятата могат да достигнат 2000 – 4000 птици. Изключително рядко се наблюдава по Северното Черноморско крайбрежие. За нощувка предпочита да е на малки групи в горски масиви. При определени обстоятелства ятата могат да са съвместни с тези на черния щъркел.

Визуално проучване на дневната миграция

Численост и фронт на миграцията през Южна България и Добруджа

В Южна България по време на есенната миграция през 2012 г. са установени 41638 малки кресливи орли. На Атанасовско езеро са отчетени 15357 индивида, а другите са отбелязани на постоянните наблюдателни точки. Досега се знаеше, че по западно-черноморския прелетен път Виа Понтика преминават до 26000 малки кресливи орли. Установените числености за Южна България далеч надхвърлят тази цифра. Малкият креслив орел е наблюдаван на всички точки в Южна България. Най-ниската численост е установена при Любимец – само един индивид, а най-високата на Атанасовско езеро – 15357 индивида (фигура 101). Фронта на миграцията е много ясен – над 95% от птиците са преминали на четирите най-източни точки, като най-многочислени са били ятата орли непосредствено до крайбрежието. В Добруджа малкият креслив орел е установен като мигриращ вид на всички наблюдателни точки с изключение на временната точка Каварна. Регистрирани са общо 8415 индивида. В източните части на района видът е доста рядък мигрант и е установен в много по-ниски числености в сравнение с централните и западните части на Добруджа. Най-много орли (повече от половината за цяла Добруджа) са наблюдавани на точка Росеново – 4369 индивида, на Гешаново числеността също е висока – 2807 индивида. На всички точки източно от Преселенци са наблюдавани под 50 индивида на точка.

А/ Южна България

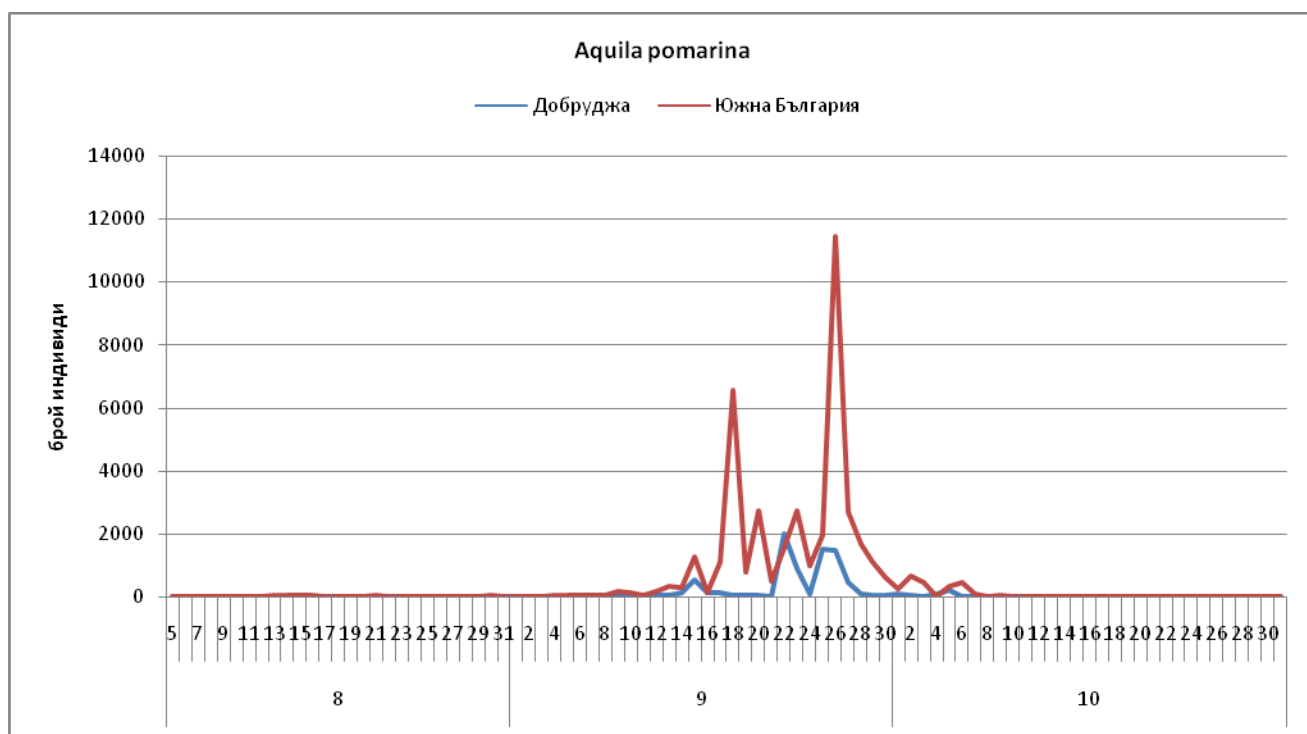
Б/ Добруджа

Фигура 101. Фронт на миграцията на малкия креслив орел през есента на 2012 г.

Интензивност и динамика на прелета на вида в периода на изследването

Сезонна динамика

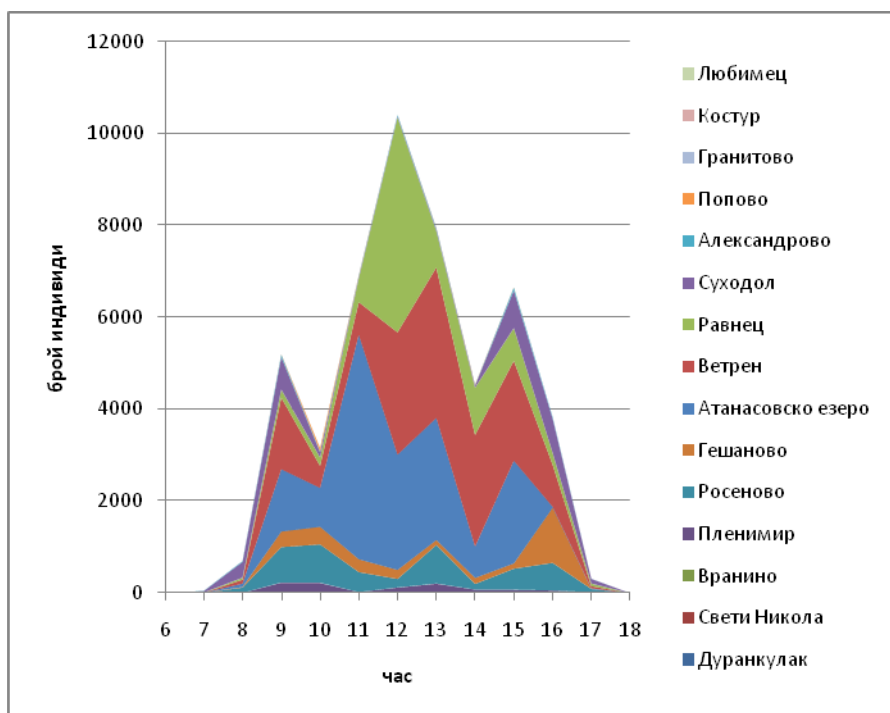
Основната част от малките кресливи орли са преминали над района на проучване през септември – 39127 индивида в Южна България и 7876 индивида в Добруджа (фигура 102). През август в проучвания район в Южна България са наблюдавани 344, а през октомври 2313 индивида. В Добруджа през август са отбелязани едва 51, а през октомври 481 малки кресливи орела. Най-ранните наблюдения са на 5.8.2012 г. на три от точките в Южна България, а първият малък креслив орел в Добруджа е видян на 6.8.2012 г. при Гешаново. Най-късни наблюдения – в Южна България на 27.10.2012 г. на точка Равнец, в Добруджа на 19.10.2012 г. 2 птици на Преселенци. Интензивният прелет на вида е съсредоточен само във втората половина на септември. Максимална дневна численост за Южна България е отчетена на 26.9.2012 – 4041 индивида на Атанасовско езеро, а общата максимална дневна численост е на същата дата – 11449 индивида. За Добруджа най-висока дневна численост е установена на 22.9.2012 г. на Гешаново – 1183 инд. Общата максимална дневна численост за Добруджа е регистрирана на същата дата, когато общо през всички наблюдателни точки са преминали 2004 индивида.

Фигура 102. Сезонна динамика на прелета на малкия креслив орел през есента на 2012 г.

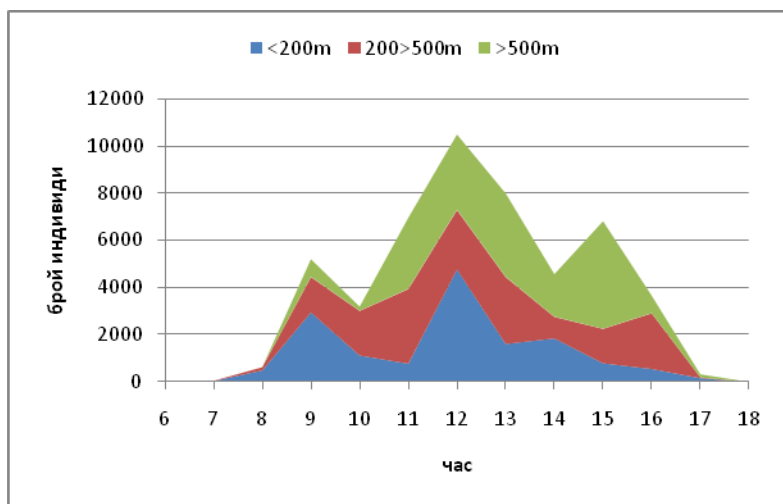
Дневна динамика

На базата на наблюденията на малкия креслив орел основно на четирите наблюдателни точки, където е най-многоброен мигрант, може да се заключи, че най-голям брой птици прелитат изследвания район на Южна България и Добруджа в периода между 11 и 13 ч., когато над наблюдателните точки са прелетели 51% от индивидите (фигура 103). На някои от наблюдателните точки като Гешаново (Добруджа) и Суходол (Южна България) най-голям брой птици е регистриран към 16 ч.

Фигура 103. Дневна динамика на прелета на малкия креслив орел през есента на 2012 г.

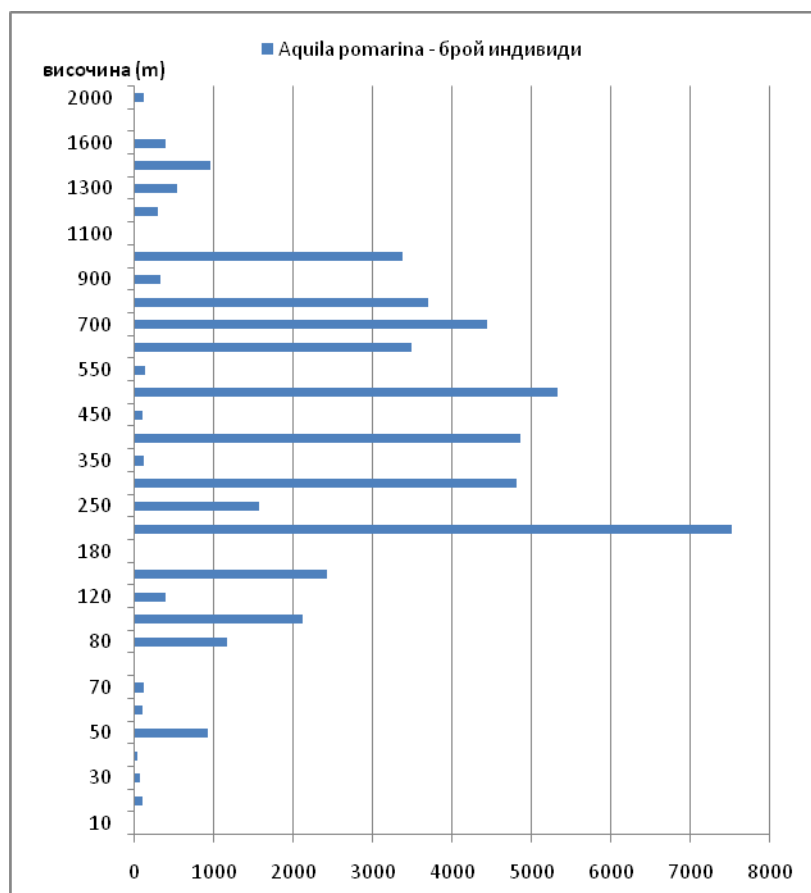
На височина до 200м значим брой малки кресливи орли са регистрирани да летят в ранните сутрешни часове – към 9 ч., както и около 12 ч. и 14 ч. На височина между 200 и 500 м птиците започват да летят от 9 ч сутринта. са относително многобройни в този височинен пояс след 10 ч. Голяма част от малките кресливи орли мигрират през Южна България и Добруджа на височина над 500 м, като започват да летят в този височинен пояс още от 9 ч сутрин. По-значимите количества в този пояс са след 10 ч. (фигура 104).

Фигура 104. Връзка между дневната динамика на прелета на малкия креслив орел и височината на полета по време на есенна миграция 2012 г.

Височинно разпределение на прелитащите реещи птици

По време на есенната миграция 2012 г. в Южна България и Добруджа малките кресливи орли са наблюдавани да прелитат на височина от 10 м до 2000 м, като най-много птици прелитат на височина около 200 м. и 500 м. (фигура 105). Разпределението на птиците е различните височинни пояс е относително еднакво – до 200 м. са прелетели 30% от индивидите, на 200-500 м. – 34%, над 500 м. – 36%.

Фигура 105. Височина на полета при малкия креслив орел по време на есенната миграция 2012г.

Миграционни потоци

Основното направление на прелитащите малки кресливи орли в Добруджа е север – юг. По него са преминали 55% от индивидите. За Южна България, на точките Атанасовско езеро, Ветрен и Равнец, където са отчетени по голямата част от мигрантите основно направление е североизток – югозапад. Там по-малко предпочитано е направлението север – юг. При Суходол пък над 1/3 от птиците са летели на югоизток. На някои от останалите наблюдателни точки не може да се определи предпочитано направление на прелета на малкия креслив орел, поради малобройността на вида на тези точки.

Използване на района за стационаране и ношуване от реещи птици

Ношуващи в полезащитни пояси малки кресливи орли са наблюдавани неколкократно в Добруджа на наблюдателните точки Гешаново и Росеново, както и на наблюдателните точки в Югоизточна България, в района на които има горски масиви – основно Суходол.